

Lakka® Pakkasbetoni

Päiväys: 26.3.2013

Edellinen päiväys: 25.6.2012

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Tuotetunniste**
- 1.1.1 Kauppanimi**
Lakka® Pakkasbetoni
- 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
- 1.2.1 Käyttötarkoitus**
Sementtipohjainen tuote erilaisiin valutöihin, paikkauksiin ja korjauksiin.
- 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
- 1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**
Lakan Betoni Oy
- Postiosoite** PL 42
Postinumero ja -toimipaikka 80101 Joensuu
Puhelin 020 748 1200
Telefax 020 748 1260
Sähköposti ville.katainen@lakka.fi
- 1.4 Häät puhelinnumero**
- 1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
Myrkytystietokeskus Helsinki, avoinna 24 h/vrk
+358 9 471 977 (suora); +358 9 4711 (vaihe)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.
Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

- 2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
1272/2008 (CLP)
Skin Irrit. 2, H315
Eye Dam. 1, H318
STOT SE 3, H335
67/548/EEC - 1999/45/EC
Xi; R37/38-41
- 2.2 Merkinnät**
1272/2008 (CLP)
GHS07 - GHS05
- Huomiosana **Vaara**
- Vaaralausekkeet**
- H315 Ärsyttää ihoa.
H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
- Turvalausekkeet**
- P261 Vältä pölyn hengittämistä.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvosuojainta.
P302+P352 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla.
P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P310 Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
P312 Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.
- 2.3 Muut vaarat**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

- 3.2 Seokset**

Lakka® Pakkasbetoni

Päiväys: 26.3.2013

Edellinen päiväys: 25.6.2012

3.2.1	Vaaraa aiheuttavat aineosat			Pitoisuus	Luokitus
CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi			
65997-15-1	266-043-4	Portland-sementti	15-25 %	Xi; R37/38; R41; STOT SE 3, H335; Skin Irrit. 2, H315; Eye Dam. 1, H318;	
7631-99-4	231-554-3	Natriumnitraatti	< 1,5 %	O; R8; Ox. Sol. 3, H272;	

3.3 Muut tiedot

Portland-sementti sisältää kalsiumsilikaatteja, jotka veden kanssa reagoiessaan muodostavat mm. kalsiumhydroksidia. Portland-sementin vesiliukoisten kromiyhdisteiden Cr 6 + -yhdisteiden pitoisuutta on vähennetty. Cr 6+ -yhdisteet: Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16. Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.2 Hengitys

Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan.

4.1.3 Iho

Huuhdeltava runsaalla vedellä.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan.

4.1.5 Nieleminen

Mikäli potilas on tajuissaan, hänelle on annettava juotavaksi runsaasti vettä.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Vakavan silmävaurion vaara. Ärsyttää ihoa. Saattaa aiheuttaa hengityselinten ärsytystä.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito oireiden mukaan.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.

5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Tietoa ei ole käytettävissä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Tukkeutumisvaara.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytettävä paineilmalaitetta ja suoja-pukua.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Vältettävä pölynmuodostusta. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Tukkeutumisvaara.

Lakka® Pakkasbetoni

Päiväys: 26.3.2013

Edellinen päiväys: 25.6.2012

- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Kerättävä talteen välittömästi lapiolla tai pölynimurilla. Vältä pölyn leviäminen ilmaan (so. puhdistamalla pölyiset pinnat paineilmalla).
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8. KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Vältettävä pölyn muodostusta. Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Pidettävä erillään syttyvistä aineista.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Suojattava kosteudelta. Säilytettävä erillään: Pelkistävät aineet, Syttyvät nesteet, Vahvat hapot. Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.1 HTP-arvot**
65997-15-1	sementtipöly	5 mg/m ³ (8 h)
hengittyvä pöly
65997-15-1	sementtipöly	1 mg/m ³ (8 h)
alveolijae (HTP2011)
- 8.1.2 Muut raja-arvot**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.4 DNEL**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.5 PNEC**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**
Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa.
- 8.2.2.2 Käsiensuojaus**
Läpäisemättömät käsineet : Emäkset .
- 8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus**
Suojalasit.
- 8.2.2.4 Ihonsuojaus**
Pitkähihainen vaatetus.
- 8.2.2.5 Hygieniatoimenpiteet**
Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Kädet ja kasvot pestävä ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen.
- 8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen**
Tuotetta ei saa antaa päästä viemäriin, vesistöihin tai maaperään.

Lakka® Pakkasbetoni

Päiväys: 26.3.2013

Edellinen päiväys: 25.6.2012

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1	Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot	
	Olomuoto	
	Jauhe, harmaa	
	Haju	hajuton
	Hajukynnys	tietoja ei ole käytettävissä
	pH	~12 (vesiliuoksena)
	Sulamis- tai jäätymispiste	tietoja ei ole käytettävissä
	Kiehumispiste ja kiehumisalue	tietoja ei ole käytettävissä
	Leimahduspiste	tietoja ei ole käytettävissä
	Haihtumisnopeus	tietoja ei ole käytettävissä
	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	ei syttyvä
	Räjähdysominaisuudet	
	Alempi räjähdysraja	tietoja ei ole käytettävissä
	Ylempi räjähdysraja	tietoja ei ole käytettävissä
	Höyrynpaine	tietoja ei ole käytettävissä
	Höyryntiheys	tietoja ei ole käytettävissä
	Suhteellinen tiheys	tietoja ei ole käytettävissä
	Liukoisuus (liukoisuudet)	
	Vesiliukoisuus	liukenematon
	Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)	liukenematon
	Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi	tietoja ei ole käytettävissä
	Itsesyttymislämpötila	tietoja ei ole käytettävissä
	Hajoamislämpötila	tietoja ei ole käytettävissä
	Viskositeetti	tietoja ei ole käytettävissä
	Räjähävävyys	tietoja ei ole käytettävissä
	Hapettavuus	tietoja ei ole käytettävissä
9.2	Muut tiedot	
	Tietoa ei ole käytettävissä.	

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1	Reaktiivisuus	Tietoa ei ole käytettävissä.
10.2	Kemiallinen stabiilisuus	Tietoa ei ole käytettävissä.
10.3	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Kosketus metallien kanssa vapauttaa vetykaasua. (alumiinijauhe)
10.4	Vältettävät olosuhteet	Suojattava kosteudelta.
10.5	Yhteensopimattomat materiaalit	Hapot, Alumiini, Pelkistävät aineet. Pidettävä erillään syttyvistä aineista.
10.6	Vaaralliset hajoamistuotteet	Epätäydellisessä palamisessa voidaan odottaa typen oksidien (NOx) muodostumisen lisääntyvän.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista	Tietoa ei ole käytettävissä.
-------------	---	------------------------------

Lakka® Pakkasbetoni

Päiväys: 26.3.2013

Edellinen päiväys: 25.6.2012

- 11.1.1 Välitön myrkyllisyys**
Tuotteesta sellaisenaan ei ole olemassa tietoja.
Natriumnitraatti: LD50/suun kautta/rotta = 4 300 mg/kg
- 11.1.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden**
Vakavan silmävaurion vaara. Saattaa ärsyttää hengityselimiä.
Veteen sekoitettuna: Ärsyttää ihoa.
- 11.1.3 Herkistyminen**
Herkistymisreaktioita ei todettu. Sisältää kromi(VI)-yhdisteitä. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.
- 11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**
Ei sisällä syöpää aiheuttavien aineiden luettelossa mainittuja aineosia.
- 11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.7 Aspiraatiovaara**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**
Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin: Roiskeet silmiin syövyttävät Sarveiskalvoa.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.2.1 Biologinen hajoavuus**
Ei ole luonnostaan biohajoava.
- 12.2.2 Kemiallinen hajoavuus**
Hajoamista ei tapahdu ohjeiden mukaisessa käytössä.
- 12.3 Biokertyvyys**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan pysyviä, kertyviä ja myrkyllisiä (PBT). Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB).
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Tyhjä pakkaus: Voidaan viedä kaatopaikalle tai polttaa, mikäli paikalliset säädökset sallivat.
- 13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista**
Pienet määrät: Voidaan hävittää talousjätteiden mukana.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1 YK-numero** Ei luokiteltu vaaralliseksi tie- ja rautatiekuljetusten säädösten mukaan.

Lakka® Pakkasbetoni

Päiväys: 26.3.2013

Edellinen päiväys: 25.6.2012

- 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi** -
- 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka** -
- 14.4 Pakkausryhmä** -
- 14.5 Ympäristövaarat** Ei ole.
- 14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
Sementin markkinointia ja käyttöä koskee REACH liitteen XVII kohdan 47 Kromi VI-yhdisteet mukainen rajoitus.
- 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Muutokset edelliseen versioon**
Siirtyminen CLP-luokitukseen.
- 16.2 Lyhenteiden selitykset**
- **REACH** - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1907/2006 kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista
- **CLP** - Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta
- **HTP** -haitalliseksi tunnettu pitoisuus
- **DNEL** - Haittavaikutukseton annostaso
- **PNEC** - Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus
- **PBT** - pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen aine
- **vPvB** - erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä aine
- 16.3 Tietolähteet**
Käyttöturvallisuustiedot , Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.1
- 16.4 Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa**
ASETUS (EY) N:o 1272/2008, EU-direktiivien 67/548/ETY tai 1999/45/EY mukainen luokitus, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.1, Asetuksen (EU) 1272/2008 ja vastaavuustaulukon 67/548/ETY tai 1999/45/EY (CLP:n liite VII) mukainen luokitus
- 16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista**
R8 Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa.
R37/38 Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.
H272 Voi edistää tulipaloo; hapettava.
H315 Ärsyttää ihoa.
H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
- 16.6 Työntekijöiden koulutus**
Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille. Katsokaa oheista käyttöturvallisuustiedotetta ja/tai käyttöohjetta.